

Kvotukeyp - skynsemi og ábyrgd

Oddagrein

TAÐ kunnu ikki sigast at vera annað enn stórtíðindi - onkur vil kalla tað skelkandi tíðindi - tá tað frættist, at heimsins størstu fiskiskip móguliga skulu inn á føroyskt øki at fiska. Talan er um norsk skip, sum stórreiðarin Røkke eigur. Føroyskt felag er í samráðingum við norðmenn um samarbeiði av onkrum slag.

LYKLAORÐINI í øllum hesum eru svartkjaftur og fiskiloyvi. Hetta hevur uttan íva fingið onkran at spyrja, hvar býr undir øllum hesum. Sjálvandi er tað í lagi, at vit knýta samstarv við onnur lond og reiðari, men her má farast fram við skili, og eingi kort eiga at vera fjald.

SPURNINGARNIR, sum stinga seg upp í hesum sambandi, eru m.a.: hvussu ber tað til, at somu menn, hvørs skip fara á heysin, kortini sleppa at varðveita fiskiloyvini og kunnu selja tey víðari við milli-óna vinningi - um somu tíð - sum somu menn ikki hava ráð at gjalda hvørjum sítt, tá skip teirra fara á heysin? Og hvat siga okkara fiskivinnu- og fiskiloyvileikar til, at risatrolarar koma inn á føroyskt øki at „dust-súgva“ grunnarnar? Hvørja trygd hava vit fyrri, at hesi skip ikki nerva aðrar stovnar?

TAÐ er móguligt, at okkurt skilgott kann spyrjast burtur úr einum samarbeiði, har útlendsk skip koma inn á landgrunnin at veiða og víðgera svartkjaft, ið føroyskir nótabátar kunnu avreiða til. Hetta hava vit hoyrt um áður, og tá talan er um at fara undir framleiðslu av surimi, so er hetta eisini nakað, ið vit hava hoyrt um áður. Bæði á landi og á sjónum hava føroyingar roynt seg á surimiokinum - men máttu gevast. Nú kann verða spurt, hvussu slík framleiðsla kann bera til í dag, tá henni ikki varð lív lagað fyrr?

TAÐ er rætt at loyva vinnulívsmönnum og reiðarum at troyta teir móguleikar, sum eru og sum í dag ikki verða troyttir í nóg stóran mun. Tað er rætt at samstarva við aðrar, um hetta gagnar samfelagnum, men tað er eisini rætt at ansa eftir, at føroyingar ikki bara gerast strámennt hjá útlenskum kapitalkreftum fyrri lótvinning.

VIT sum liva í dag hava eina ábyrgd fyrri okkum sjálvum og okkara - at siggja, skapa og troyta móguleikar. Men hetta má gerast við størsta skynsemi og ábyrgd-arkenslu mótvægis okkara eftirkomarum. Vit hava skyldu til at vírða ta ríkidømi, sum Skaparin gav, og lata tað víðari til okkara børn. Vit hava bert fingið hetta til láns frá eftirkomarunum.

Sosialurín

Viðmerking:

Einaferð var tað ein vinnulívsmáður...

Tað er vorðið alt meira vanligt, at politikkarar í dag takka fyrri, sum hin skriftlærdi gjørdi á sinni, at teir ikki eru, sum politikkararnir vóru í 80'unum. Og tá ið so henda tøkkin er send, so kann man annars við sjálvræis- aðari samvitsku gera tað, sum ongantíð var borðbart heldur ikki í 80'unum.

Jørgin Niclasen, landsstýr-ismaður førir fram í Dag- blaðnum mánaðagin, at nú eru nakrar áhugaverdar ætlanir á borðinum um at fiska svartkjaft til matna. Og tað er vissiliga áhugavert. Men so hevur hann peigifingurin á lofti og ávarar ímóti, at vit ikki enda í somu støðu sum við seinasta svartkjaftævin- týr. Og just henda ávaring er ætlað til, at vit onnur skulu venda blinda eygað til tað, sum veruliga fer fram innan føroyska fiskivinnu í løtuni.

Svartkjaftævin- týr ið 80'unum hevði nógvar taparar, serliga føroyska skatt- gjaldarar, meðan tað ævin- týr ið, sum Jørgin Niclasen saman við m.a. tjóðveldis- hetjuni Heima O Heinesen nú í besta jóláhugna siga fø- royyska fólkinum er eitt ævin- týr, har „the winner takes

all“.

Ævin- týr ið byrjar við ein- um loyvi, sum verður út- skrivað í Tinganesi, lagt í ein brævbjálva við einum frim- merki upp á 4, 50 kr, sum sendarin hevur gildið. Sið- an verða onnur líknandi loyvi útskrivað, men hesa ferð til onnur fiskasløg. Fyrst ross- makrel, síðan vanligan makrel, men eisini sild og hví so ikki eisini eitt rækjuloyvi. Men tað lagna við øllum hes- um loyvum er, at tey hava øll ein og sama móttakara. Ein móttakara, sum uttan íva fyrri síni vinnuliga avreks- verk skjótt verður heiðurs- limur í Fólkaflakkinum, ella kanska Tjóðveldisflakki- num.

Og sum øll onnur ævin- týr, so skal hetta samgongu- ævin- týr ið hjá sitandi samgongu eisini enda, sum eitt rætt ævin- týr. Jú móttakarinn kann, aftaná at hava gjørt fleiri ó- dugnaligar royndir til at brúka hesi fiskiloyvini, hann soleiðis fekk sendandi í post- inum frá vininum í Nesi- num, seta seg uppaført og selja til hægstbjóðandi. Hvussu nógvar pengar, hes- in hepn móttakarinn nú kann stinga í lúmmun, ja tað skal

lesarin sjálvur gita, men alt byrjaði, sum sagt við 4,50 kr til eitt frimerki.

Tillukku tjóðveldismenn og tillukku fólkaflaksmenn. Tað, sum vit her uppliva, er so avleiðingar av umseti- ligheitini, har tann hepn fer við øllum, men har ikki øll hava móguleikan fyrri at gerast heppin, tí tað krevur áv- ísar politiskar kvalifikasjónir. Umsetilgheit í „en nødde- skal“.

Og so tosa teir um liberal- istiskar politikk. Sum um hetta hevur nakað, sum helst við ein slíkan at gera. Liber- alistiskur politikkur byggir á, at virkisfýsni og dugnaksap- ur vinnur fram, meðan her er talan um tað beint óvøgt. Her er tað limakortið til tann rætta flokk, sum tey vegin fram.

Nei, sanniliga kann sigast, at tíðin við ævin- týrum er ikki av. Nú meðan foreldrin seta seg við børnunum á knø- num og siga teimum jóla- ævin- týr, so situr føroyska tjóðin og hoyrir um, hvussu ein- staklingar við politiskari hjálpi arva bæði prinsessuna og meira enn hálvt kong- rikíð.

Kanska onkur nú kemur til

hugs, at fiskiríkidømi var fólksins ogn. Jú, tað var tað, og vit vóru nakrir, sum trúðu, at tað skuldi bera til. Men so komu aðrir, sum hilda, at fólksins ogn best verður um- sitin av „dugnaligum“ vinnu- lívsmönnum.

Onki at siga til, at Røkke og aðrir nú leggja framvið. Teir teyja pengar.

Ófórar gávar, sum nøkur fáa fyrri einki, og sum síðan kunna innkassera miljóna- upphæddir uppá. Og so kann tað vera eins feitt, um tað eru fiskiloyvi ella aliloyvi.

Hvat skulu Caragata og Friedmann læra samgongu- na?

Jóannes Eidesgaard

Álitiskreppan í býráðnum í Havn

— ella rættari, hvussu ein álitiskreppa politiskt kann gerast

Dimmalætting hevði grein á síðu 3 í mikudagsblaðnum, um eina álitiskreppu millum Tjóðveldisflokkinn og Fólka- flokkinn innan býráðsgátt í Havn. Greinin er uttan íva áhugaverd at lesa, og kann geva fólki ta fatan, at Fólka- flokkurin er eitt lusk, og so- státt ikki til at lýta á. Høvuðs- boðskapurin er at sáa íva um Fólkaflakkin, so sekin á, um rætt verður endurgivið í blað- num. Eg skal ikki siga, at blaðmaðurin fer lætt um sannleikan, men áhugavert er, hvør hevur givið honum søguna, og hvussu søgan er søgd. Tveir býráðslimir verða nevndir, ið kunnu verða keldan til greinina, nevniliga Ronald Poulsen og Heðin Mortensen.

Greinin leggur upp til, at Fólkaflakkin skal hava friggjætt til Sambands- og Sjálfstýrisflokkinn í sambandi við figgarættanina fyrri kom- andi ár. Hetta er beinleiðis skeivt, vit hava als ikki havt

nakrar samráðingar við áður nevndu flokkar, so hví teir siga so, kann ein bara gita sær til. Veruleikin er, at Fólka- flokkurin boðaði Tjóðveldis- flokkinum frá, at vit ætlaðu at koma við uppskoti um:

1. At lækka skattaprosentið við einum %.
2. At hækka barnafrádráttin við 500 kr.
3. At figgja hetta av inni- stándandi.

Vit boðaðu frá, at flokk- urin vildi koma við skrivi til figgarættvndina við grund- gevingum fyrri okkara stóðu. Hetta fyrri at okkara próv- grundir (argument) kundu verða við í seinastu rundu í figgarættvndini, har vit ikki longur eru umboðað. Tjóð- veldisflokkurin gav til kenn- ar, at hann ikki var samdur við okkum í skattalækking- ini.

Tíðin var ógvuliga knøpp, og fyrri at spæla við opnum kortum fyrri øllum býráðslim- um - eisini meirilutanum í býráðnum - ringdi undirritaði til Ronald Poulsen og segði honum frá, at Fólkaflakkin

fór at hava skriv klárt til figgarættvndarfundin um stóðu floksins um figgaræ- ttanina. Eg bað hann bera boðini til restina av meiri- lutanum, og hesum jattaði hann at gera. Hetta er tað, ið verður kallað at friggja aftan fyrri ryggin av okkara sam- gongupartnara, Tjóðveldis- flokkinum.

Hví so Heðin Mortensen úttalar seg fyrri Dimmalæt- ting um, at Fólkaflakkinur leitaði sær stuðul frá sam- gonguni, skilji eg als ikki. Mær vitandi hevur eingin úr Fólkaflakkinum tosað við hann um figgarættanina, lækkan av skattaprosenti ella líknandi. Eisini sigur Heðin, at Fólkaflakkinur hevur eina trøngd at markerað seg. Ja, har tosar hann av royndum. At enda.

Eftir at hava lisið Dimma- lætting ringdi undirritaði til Ronald Poulsen fyrri at

spyrja, um hann hevði fatað telefonsamrøðuna okkara í- millum sum samráðingar ella figgarígrí millum Fólkaflakkin og meirilutanum ella partar av meirilutanum. Svárið var einfalt nei. Samrøðan var bert ein orientering um stóðu Fólkaflakksins til figgarætt- anina og ein fráboðan um skrivið til figgarættvndina. Hvørki meira ella minni. Vinarliga

Jan Christiansen,
býráðslimir

Kunngeft verður fyrri ætt og vinum at okkara góða kona, mamma, vermdóir og omma

ASTA THULESEN

andaðist í heiminum 13. des., 69 ára gomul.

Jarðarferðin verður úr Højdevangskirken, Irlandsvej 45, København S, leygardagin 18. des. kl. 11.30.

Svend

Randi, Hans Pauli, Bjarki og Hjalti

Tøkk

Øllum tykkum, ið mintust meg á 70 ára føðingardegnum 17. november við telefon- uppringingum, telegrammum, blómum og vitjan, takki eg hjartaliga.

Við heilsan um gleðilig jól og gott nýggjár

Cederfeldt